

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta – Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Název práce: Sociální kognice u dětí s poruchami autistického spektra

Autorka: Terezie Babková

Oponent: doc. Jiří Mudrák, PhD.
Katedra psychologie
Filozofická fakulta UK

CÍLEM PRÁCE je porovnat výkony dětí s poruchami autistického spektra (PAS) bez poruchy intelektu a s mírným nebo žádným poškozením funkční řeči v testech sociální kognice a řečových funkcí s dětmi z běžné populace. Práce se také zaměřuje na zjištění specifík v inteligenční výkonnosti dětí s PAS pomocí Neuropsychologické baterie pro děti (NB-D).

PŘÍNOS TÉMATU bakalářské práce je velký. Práce přináší důležitý vhled do problematiky sociální kognice u dětí s poruchami autistického spektra (PAS), zejména u těch, které nemají poruchu intelektu a mají pouze mírné nebo žádné poškození funkční řeči. Tento specifický podtyp PAS je relativně málo prozkoumaný, a proto má tato práce významný přínos pro obohacení poznání o této skupině dětí. Autorka se zaměřuje na srovnání jejich výkonů v testech sociální kognice a jazykových funkcí ve srovnání s dětmi z běžné populace, což může mít potenciální dopad na diagnostické a intervenční strategie v této oblasti.

FORMÁLNÍ STRÁNKA práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. Práce je po formální stránce dobře strukturovaná. Úvodní kapitoly přehledně uvádějí do problematiky, následuje přehledná teoretická část a jasně definovaná empirická část. Styl je akademický a práce obsahuje dostatečné množství odborných zdrojů, které jsou řádně citovány. Formátování a jazyková stránka práce jsou na dobré úrovni, i když by bylo možné zlepšit plynulost textu v některých částech, zejména při přechodech mezi jednotlivými koncepty.

TEORETICKÁ ČÁST práce nabízí komplexní a strukturovaný přehled o poruchách autistického spektra, jejich etiopatogenezi, klinickém obrazu a diagnostice. Autorka se pečlivě věnuje jednotlivým aspektům PAS, včetně rozdílů mezi pohlavími, genetickým predispozicím a neurobiologickým odchylkám. Kapitoly o teorii mysli a sociální kognici jsou rovněž velmi podrobné a dobře zpracované. Nicméně by bylo vhodné více reflektovat aktuální trendy v diagnostických a intervenčních postupech, případně zahrnout více diskuse o možných aplikačních důsledcích v praxi.

EMPIRICKÁ ČÁST je dobře navržena a zaměřuje se na porovnání dětí s PAS s běžnou populací v testech sociální kognice a řečových funkcí pomocí Neuropsychologické baterie pro děti (NB-D). Výsledky jsou srozumitelně prezentovány a vhodně interpretovány. Je provedena kvalitní statistická analýza, která předkládá detailní srovnání mezi jednotlivými skupinami. Hlavním limitem je menší velikost výzkumného vzorku, což autorka v práci sama reflektuje. Pro dosažení přesnějších výsledků by bylo vhodné zopakovat výzkum na větším vzorku.

SOUHRNEM mohu říci, že se jedná z mého pohledu o práci velmi dobré kvality, která se zabývá zajímavým a relevantním tématem, je dobře konceptuálně uchopená a předkládá kvalitní a přínosnou studii. Práce je dobře strukturovaná a přehledná teoretická část poskytuje důkladný přehled zkoumané problematiky. Byl realizován kvalitativní výzkum s důkladnou statistickou analýzou. Téma je vzhledem k aktuálním výzvám v oblasti diagnostiky a intervence dětí s PAS velmi relevantní. Mezi limity práce patří menší velikost výzkumného vzorku, která omezuje zobecnitelnost výsledků. Některé části teoretické části by mohly být zkráceny nebo rozšířeny o aplikovatelné praktické závěry. Mohl být také kladen větší důraz na konkrétní aplikační důsledky pro praxi, zejména v oblasti školství a terapeutické práce s dětmi s PAS. Přes tyto drobné nedostatky je však práce kvalitně zpracovaná a přináší zajímavé a užitečné poznatky v oblasti zkoumání sociální kognice u dětí s PAS.

U obhajoby by mohly být diskutovány následující otázky:

- 1) Jakým způsobem by bylo možno výsledky vašeho výzkumu aplikovat při práci s dětmi s PAS v praxi (např. ve škole či terapii)?
- 2) Jak by se mohly výsledky vašeho výzkumu promítnout do diagnostických postupů při identifikaci sociálně-kognitivních deficitů u dětí s PAS?

Předloženou práci hodnotím **jako výbornou a doporučuji ji k obhajobě.**

V Praze, 23. 8. 2024

doc. Jiří Mudrák, PhD.